herpy

PILGIFTSGRODOR

Cordillera Azul Poison Frog

Ameerega rubriventris

Ameerega rubriventris är en liten, mörk pilgiftsgroda på 21-25 mm med ljusa sidostrimmor och en röd- eller orangesvart marmorerad buk. Den lever bara i skogarna vid Cordillera Azul i centrala Peru och är hotad. Arten hålls sällan, och det finns bara lite kunskap om skötseln.

Familj: Dendrobatidae Tidigare namn: *Epipedobates rubriventris*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**21-25 mm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10-15 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Regnskog**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fångenskap	**Inget** Uppfödda djur. Viltfångade djur kan behålla giftet länge
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Temperatur, natt	**21-25 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vatten	**Vattenskål** djup 1-2 cm
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Små leddjur (hoppstjärtar, bananflugor)**
Hålls	**Parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodynglen bärs till vatten**
Äggläggning	**På marken**
Ägg per läggning	**4-16**
Kläckning	**10-22 dagar**
Larvtid	**70-90 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Alger/växter och färdigfoder**
Yngelvård	**Vaktar äggen och bär grodynglen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Ameerega rubriventris är en liten pilgiftsgroda på 21-25 mm från nos till kloak. Hanarna är något mindre än honorna, och det är den enda beskrivna könsskillnaden. Ryggen är mörkt svartbrun, hos vissa individer marmorerad, med gräddfärgade eller kopparfärgade strimmor längs sidorna och en gräddfärgad eller rosa läppstrimma som kan vara bruten. Ovanför armhålorna, i ljumskarna och på vaderna sitter gula fläckar, och buken har ett rödsvart eller orangesvart nätmönster. Lemmarna är grå till bruna. Huden på rygg och bakben är kornig. Arten saknar tänder.

A. rubriventris beskrevs 1997 som *Epipedobates rubriventris* och har en tid räknats som underart till *Ameerega hahneli*. Idag hör den till släktet *Ameerega*.

Huden innehåller i naturen gifter som grodan tar upp från födan; hur giftig just den här arten är har inte dokumenterats. Djur som föds upp på foderinsekter är utan gift. Undvik ändå hudkontakt, och tvätta händerna efter arbete i terrariet.

Utbredning och livsmiljö

Ameerega rubriventris är bara känd från ett litet område i centrala Peru: skogarna vid bergskedjan Cordillera Azul i regionen Ucayali, bland annat runt Boquerón del Padre Abad, och ett enstaka fynd i grannregionen Huánuco. Arten förekommer från omkring 300 till 1.000 m över havet, och en del av utbredningen ligger i Cordillera Azuls nationalpark.

> **Naturlig utbredning:** Peru.

LIVSMILJÖ

Ameerega rubriventris lever i lövstrecken på skogsbotten i tät, fuktig skog, både urskog och sekundärskog, på bergens lägre sluttningar. Klimatet är varmt och fuktigt året runt med regn större delen av tiden, och nätterna är några grader svalare än dagarna.

Honan lägger äggen på marken, och hanen bär grodynglen till vatten när de har kläckts. Hoten är skogsavverkning för virke, självförsörjande jordbruk, boskap och plantager med prydnadsträd. Olaglig insamling för handel förekommer, men räknas inte som ett huvudhot. IUCN bedömer arten som starkt hotad, och den är skyddad i Peru.

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Ameerega rubriventris*. Klimatet i bergsskogarna vid Cordillera Azul är varmt och fuktigt året runt, och arten sköts som andra små *Ameerega*-arter från regnskogens lövskikt. *Ameerega hahneli*, som arten tidigare räknades till, och den lika lilla *Ameerega bilinguis* har samma krav.

Ett par behöver ett terrarium på minst 50 × 50 × 50 cm (längd × bredd × höjd). Arten lever på marken men klättrar gärna, så inred i flera nivåer med rötter, grenar och korkbark. Ett regnsystem och en dimgenerator gör det lättare att hålla klimatet. Frontdörrar och en ventilationsremsa i toppen ger luftväxling utan att torka ut terrariet.

Inred efter skogsbotten: ett dräneringsskikt nederst, ett fuktigt, löst bottensubstrat av kokos och bladkompost och ett tjockt lövskikt. Lägg bark, korkrör och rötter så att det finns många gömställen, och plantera ormbunkar och växter med breda blad. Hoppstjärtar och små gråsuggor håller botten ren och är extra föda.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

TEMPERATUR

Dagstemperaturen är 25-28 °C, och på natten sänks den 3-4 grader till 21-25 °C. Temperaturen varierar bara 1-2 grader över året, och vinterdvala behövs inte.

Långvarig värme över 28 °C belastar grodorna, och ett terrarium i direkt sol kan nå dödlig värme på några timmar. Ställ terrariet utan sol, och mät temperaturen nere vid botten. Är rummet kallt kan en värmematta på sidan av terrariet höja temperaturen.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska ligga på 70-80 % på dagen och nära 100 % morgon och kväll, gärna med dimma. Ett regnsystem eller en dimmaskin på timer gör det enkelt; annars sprayas det ordentligt morgon och kväll. Botten och lövlagret ska vara fuktiga men inte dyblöta, och ytan får gärna torka upp lite mellan sprayningarna, för stillastående, mättad luft ger svamp och hudproblem.

Använd regnvatten, osmosvatten eller avklorerat vatten utan tillsatser.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

En låg vattenskål med 1-2 cm vatten räcker, och den ska vara lätt att ta sig in i och ut ur. Använd regnvatten, osmosvatten eller avklorerat kranvatten, och byt vattnet varannan dag så att bakterier inte samlas. Amfibier tar upp vatten och ämnen genom huden, så rengör skålen utan tvål och skölj noga.

LJUS OCH UVB

Ljuset ska främst täcka växterna: en LED-lampa för växtodling i 10-12 timmar om dagen och en tydlig natt. UVB behövs inte för pilgiftsgrodor; en svag UVB-lampa (Ferguson-zon 1) är valfri. Ge grodorna både ljusa och skuggiga platser.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Grodorna äter små levande leddjur: bananflugor (*Drosophila melanogaster* och till de vuxna även *D. hydei*), hoppstjärtar, mikrosyrsor, små gråsuggor och siktat ängsplankton. Arten är liten, så de minsta foderdjuren är de viktigaste. Vuxna djur matas tre till fyra gånger i veckan med så mycket som de äter på kort tid; unga djur matas dagligen. Pudra foderdjuren med kalk vid varje utfodring och med ett vitamin- och mineraltillskott en till två gånger i veckan.

Ta bort döda och kvarlämnade foderdjur så att de inte angrips av mögel.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Ameerega rubriventris är dagaktiv och håller till på skogsbotten, men klättrar gärna. Hanen kallar med ett fågelliknande pipande, oftast 2-3 korta visslingar i rad. Släktet är revirhävdande, och hanarna kallar från fasta platser, så ett par är den säkra hållningsformen; flera hanar tillsammans kan ge stress och slagsmål, särskilt i ett litet terrarium.

Grodorna bör inte hanteras. Huden är känslig, och hudkontakt kan skada dem. Vid rengöring flyttas de med en ren, fuktad plastbehållare.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna är något mindre än honorna, och det är hanen som kallar. Åldern vid könsmognad har inte dokumenterats. Ett par säkerställs bäst genom att föda upp flera ungar tillsammans och välja ut en kallande hane och en större hona.

PARNING

Parningen har inte beskrivits i detalj för *A. rubriventris*. Hos släktet utlöses den av regn: en vecka med lite mindre sprayning följd av kraftigt regn efterliknar regntiden. Hanen kallar, lockar honan till en dold plats, och paret lägger ägg på land.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Honan lägger äggen på marken, och hanen bär grodynglen till vatten när de har kläckts. Antalet ägg och utvecklingstiderna har inte dokumenterats för arten; siffrorna är lånade från *Ameerega bilinguis*, som har samma storlek: 4-16 ägg per kull. Äggen läggs i ett fuktigt gömställe, till exempel en filmburk eller en petriskål under ett kokosnötskal. En liten skål med vatten ska stå redo för grodynglen.

Grodynglen kan födas upp var för sig i små behållare med regn- eller osmosvatten. De matas med alger, flingfoder och uppmjukat växtfoder, och vattnet byts var tredje dag.

METAMORFOS

Äggen kläcks efter 10-22 dagar, och grodynglen når metamorfosen efter 70-90 dagar (siffrorna är lånade från *Ameerega bilinguis*). När frambenen kommer ska vattnet vara lågt, och det ska finnas lätt tillgång till fuktig mark. Grodorna slutar äta under förvandlingen och lever på svansen.

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nyförvandlade ungarna är mycket små och kräver pytteliten föda: hoppstjärtar och de minsta bananflugorna. Mata dem dagligen, pudra med kalk och vitaminer, och håll luftfuktigheten hög. Ge dem gott om gömställen i ett litet uppfödningsterrarium tills de är stora nog att sättas samman i par.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns ingen artspecifik kunskap om sjukdomar hos *Ameerega rubriventris*, så råden är de allmänna för pilgiftsgrodor:

- Hud- och svampinfektioner beror på stillastående, mättad luft och smutsig botten. Se till att det finns ventilation och färskt

löv.

- Överhettning är snabbt dödlig. Håll terrariet under 28 °C.
- Brist på kalk och vitaminer ger deformerade käkar och svaga lemmar. Pudra fodret vid varje utfodring.
- Parasiter (till exempel maskar) kräver en veterinär med kunskap om amfibier.
- Djur utan aptit, med slöa rörelser eller avmagrad bakkropp ska undersökas av en veterinär.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.

Hela guiden med karta och uppdateringar: herpy.org/sv/pilgiftsgrodor/ameerega-rubriventris